

Chirurgisch protocol

Uitgangsvraag

Welk chirurgisch protocol moet worden gevolgd voor RRSO?

Aanbeveling

Er wordt geadviseerd om de RRSO te verrichten conform onderstaand protocol.

Literatuurbespreking:

Teneinde de kans op onverwacht en occult carcinoom zo laag mogelijk te houden, dient pre-operatief de aanwezigheid van voor carcinoom verdachte afwijkingen te worden uitgesloten door middel van transvaginale echoscopie en serum CA 125 bepaling [Reitsma 2013²⁰⁹]. De ingreep gebeurt in principe laparoscopisch, in dagbehandeling, onder algehele narcose. Er wordt zo atraumatisch mogelijk met de adnexa gewerkt en vastgepakt, teneinde een eventueel bestaande occulte kanker in distale tubae of ovaria niet te verspreiden. Via een subumbilicale incisie en twee (of drie) onderbuiksincisies worden de trocars ingebracht. Subumbilicaal wordt de laparoscoop geïntroduceerd en via de onderbuiktrocars het

laparoscopisch instrumentarium [Kenhuis 2010¹³²]. Er wordt buikspoelvocht voor cytologisch onderzoek afgenomen teneinde occult carcinoom op te sporen [Manchanda 2012³⁰⁷; Landon 2012³⁰⁴]. De tubae en ovaria worden door middel van bipolaire diathermie of sealingtechniek vrijgeprepareerd en in toto verwijderd. Op een van de proximale tubae wordt een markering aangebracht teneinde links en rechts van elkaar te onderscheiden. In geval van occult carcinoom is de kans op uitsluitend contralaterale lymfkliermetastasen zeer klein. In een retrospectieve studie werd in geval van een FIGO stadium I-II ovariumcarcinoom een gemiddelde incidentie van pelviene lymfekliermetastasen gevonden van 2.9% (waarvan 16% uitsluitend contralateraal), para-aortaal van 7,1% en in beide locaties van 4,3% [Kleppe 2011³⁰³]. De kans op uitsluitend contralaterale metastasen in geval van FIGO I-II ovariumcarcinoom is erg laag (< 1%). Het weefsel dient met behulp van een endobag uit de buik te worden verwijderd om, in geval van occult carcinoom, eventuele entmetastasen in de buikwand te vermijden. Linker en rechter adnex dienen separaat te worden ingestuurd voor histopathologisch onderzoek [Manchanda 2012³⁰⁷].